

Valtakunnallinen kotoutumispalveluiden vuosikatsaus 10.12.2025

Keskeisiä havaintoja vuodelta 2025

johtava tutkija Heidi Lehtovaara ja työryhmä

Tervetuloa webinaariin!

- Tämän tilaisuuden puhujat ovat KEHA-keskuksen asiantuntijoita.
- Tilaisuus on suomenkielinen. Voit kuitenkin esittää kysymyksiä myös ruotsiksi.
- Suuresta osallistujamäärästä johtuen toivomme kysymyksiä chat-kenttään. Pyydämme pitämään keskustelun moninaisia näkökulmia kunnioittavana.
- Taustatiimimme vastaa kysymyksiin tilaisuuden aikana. Keräämme kaikki kysymykset talteen ja kokoamme niihin teille vastauksia.
- Webinaari tallennetaan. Se on myöhemmin katsottavissa Tuutti-palvelualustan materiaalit-osiossa sekä Kotoutuminen.fi tapahtumasivulla.
- *Muistathan vastata myös palautekyselyymme!*

Kotoutumispalveluiden valtakunnallinen vuosikatsaus 2025

- KEHA-keskuksen lakisääteinen tehtävä on arvioida kotoutumisen edistämisen palveluiden tuloksellisuutta ja toimeenpanoa.
- Kotovuosisikatsaus 2025 osalta on päivitetty julkaisuajankohtaa, koska mukaan halutaan ottaa koko vuosi 2025.
- Katsauksen uusi julkaisuajankohta on helmikuu 2026. Katsaus on sen jälkeen saatavilla kaikille avoimessa Doria-palvelussa. Tästä tiedotetaan vielä erikseen monikanavaisesti.
 - Vuoden 2025 katsaus sisältää tunnuslukuja työvoimaviranomaisen kotoutuja-asiakkaiden osalta sekä tietoja valtakunnallisesta, työllisyysalueiden johdolle suunnatun kyselyn koonnista.
- Lisäksi KEHA-keskus seuraa **ilmiölähtöistä kotoutumista** esimerkiksi erilaisten indikaattoritietokantojen kautta. **Ensimmäinen koonti julkaistaan Q2/2026.**
- Työvoiman ulkopuolisen kotoutumisen tunnusluvut pohjautuvat Koto-AJ-asiakastietojärjestelmään.
- Lisätietoa tästä

KEHA-keskus
UF-centret

Kotoutumispalveluiden valtakunnallinen vuosikatsaus 2025

Johtava tutkija Heidi Lehtovaara, kehittämisasiantuntijat
Monika Stenholm ja Sabina Fortelius sekä työryhmä

KEHA-keskus UF-centret

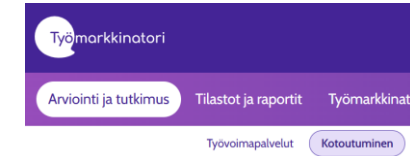
Webinaarin ohjelma klo 9–10

- **Tilaisuuden avaus** – johtava tutkija Heidi Lehtovaara
- **Ulkomaalaisten ja kotoutujien työllisyys ja työttömyys** – kehittämisasiantuntija Monika Stenholm
- **Ruotsiksi kotoutuvien työnhakija-asiakkaiden tilanne** – kehittämisasiantuntija Sabina Fortelius
- **Työvoimaviranomaisen kotoutumispalvelujen tilannekuvaa** – Heidi Lehtovaara
- **Työnhakija-asiakkaiden asiakastyytyväisyys** – tutkija Miika Hakala
- **Q&A** – vastauksia ennakkokysymyksiin

Aluksi: Tärkeitä linkkejä

■ [Kotoutuminen.fi](#) ja Työmarkkinatori

- [Kotoutuminen - Arviointi ja tutkimus – Työmarkkinatori](#)
- [Tilastot ja julkaisut-sivu](#)
- [Ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden seuranta - Tilastot ja raportit - Työmarkkinatori](#)
- [Kotoutumisen tietokannat - Tilastot ja raportit – Työmarkkinatori](#)
- [Tilaa uutiskirje tästä](#)

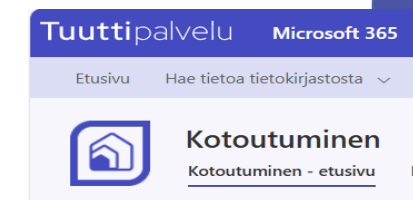
■ [Yhteiskuntaorientaatio.fi](#)

■ [Kotoutumisentukena.fi](#)

■ [Tuutti-palvelu](#)

Valtakunnallinen tieto-, yhteistyö-, viestintä- ja osaamisen kehittämisen alusta työvoimaviranomaisille, kotoutumisen edistämisen asiantuntijoille, työllistymisen monialaisen edistämisen toimijoille

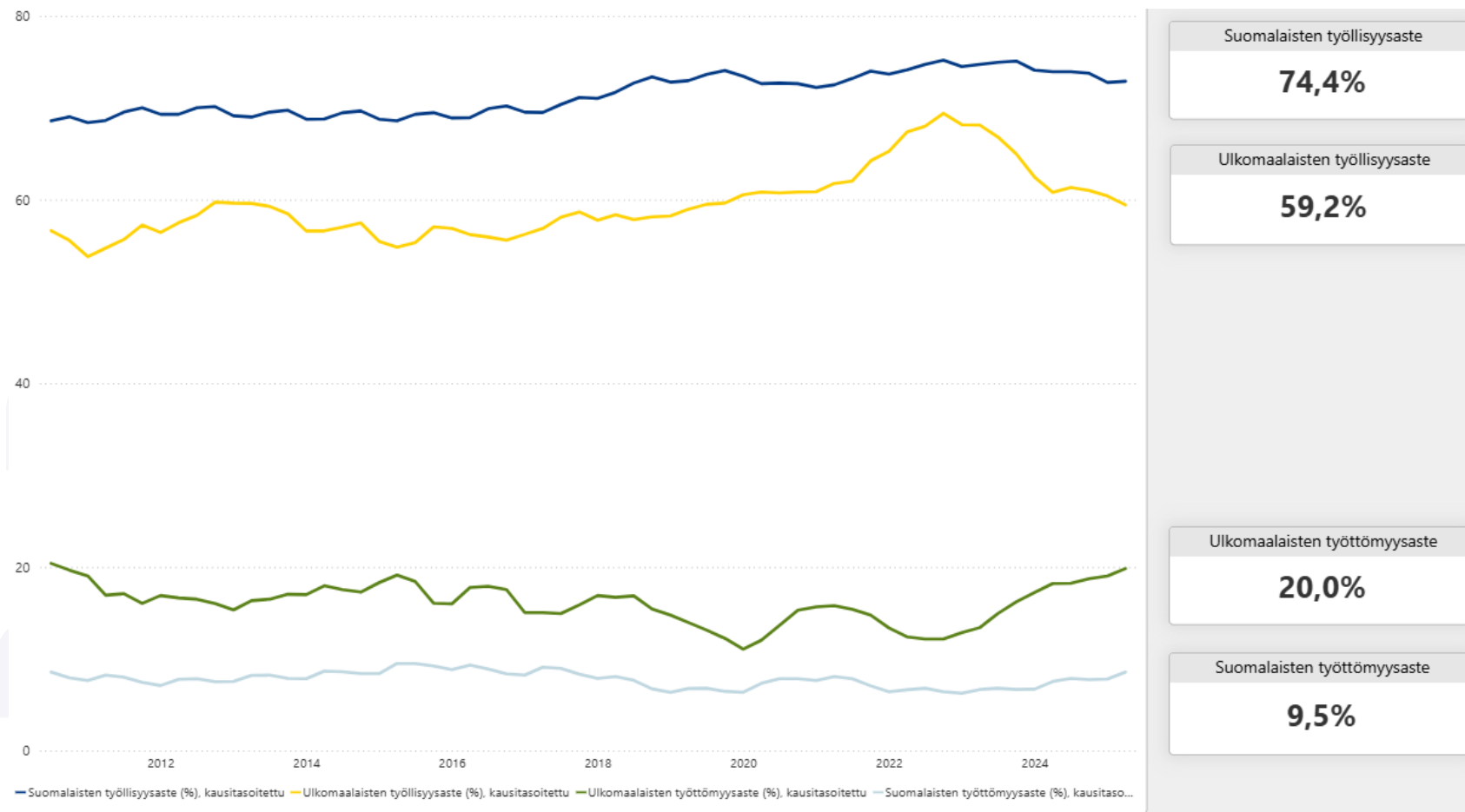
- Käyttöoikeuksilla rajattu alusta, lue [lisätietoa KEHA-keskuksen sivuilta](#).
- [Tilaa Tuutin uutiskooste sähköpostiisi](#)

1) Ulkomaan kansalaisten työllisyys ja työttömyys

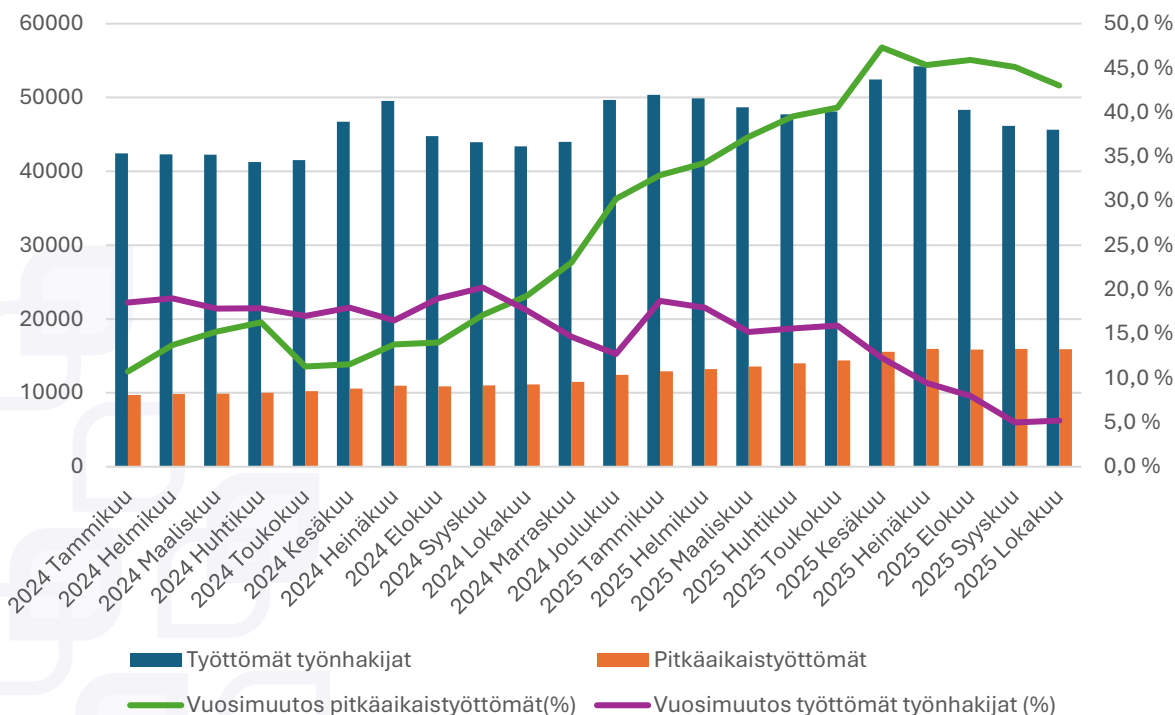
Suomalaisten ja ulkomaalaisten työllisyys- ja työttömyysasteen kehitys Q3/2010–Q2/2025

- Koko väestön työttömyysasteen trendi on ollut nousussa keväästä 2023 lähtien talouden heikon suhdannetilanteen vuoksi.
- Ulkomaalaisten työllisyysasteen trendi on ollut laskusuuntainen ja työttömyysasteen trendi noususuuntainen vuoden 2023 alusta.
- Ulkomaalaisten työttömyys reagoi suhdanteisiin Suomen kansalaisia herkemmin ja voimakkaammin.
- Työllisten maahanmuuttajien määrä on kasvanut alkuvuodesta 2022 alkuvuoteen 2025 noin 41 000:lla.

Ulkomaalaisten työttömyys on pysytellyt korkealla, mutta suhteellinen kasvu hidastunut vuonna 2025

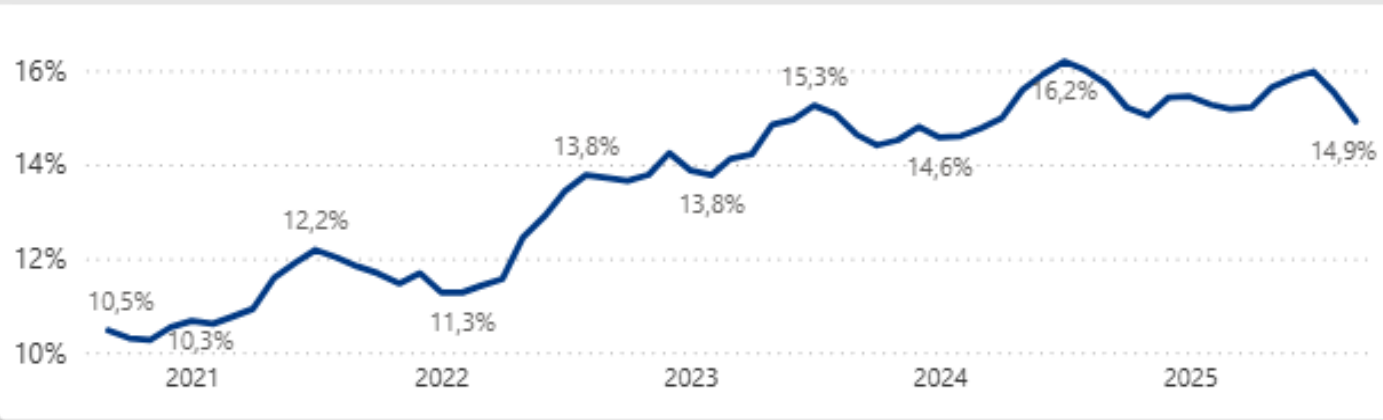
Ulkomaalaisten työttömien ja pitkäaikaistyöttömien määrä ja vuosimuutos 1/2024–10/2025

- Ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden määrä on kasvanut useamman vuoden ajan.
- Pitkällä aikavälillä kehitystä selittää ulkomaalaisen työvoiman kasvu Suomessa. Lisäksi pitkään jatkunut heikko työmarkkinatilanne on ylläpitänyt työttömyyden kasvua.
- Vuosien 2024–2025 aikana ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden kokonaismäärä pysytteli korkealla tasolla (40 000–50 000).
- Suhteellinen kasvu hidastui vuoden 2025 loppua kohti.
- Ulkomaalaisten pitkäaikaistyöttömien määrä vuonna 2025 kasvoi poikkeuksellisen nopeasti vuosimuutoksen noustessa vuoden 2025 keskivaiheilla lähes 50 prosenttiin, mikä kertoo työttömyysjaksojen selvästä pitkittymisestä.

Ulkomaalaisten työttömyysaste kasvanut selvästi vuoden 2022 puolivälin jälkeen

Ulkomaalaisten työttömien osuus kaikista työttömistä työnhakijoista (%)

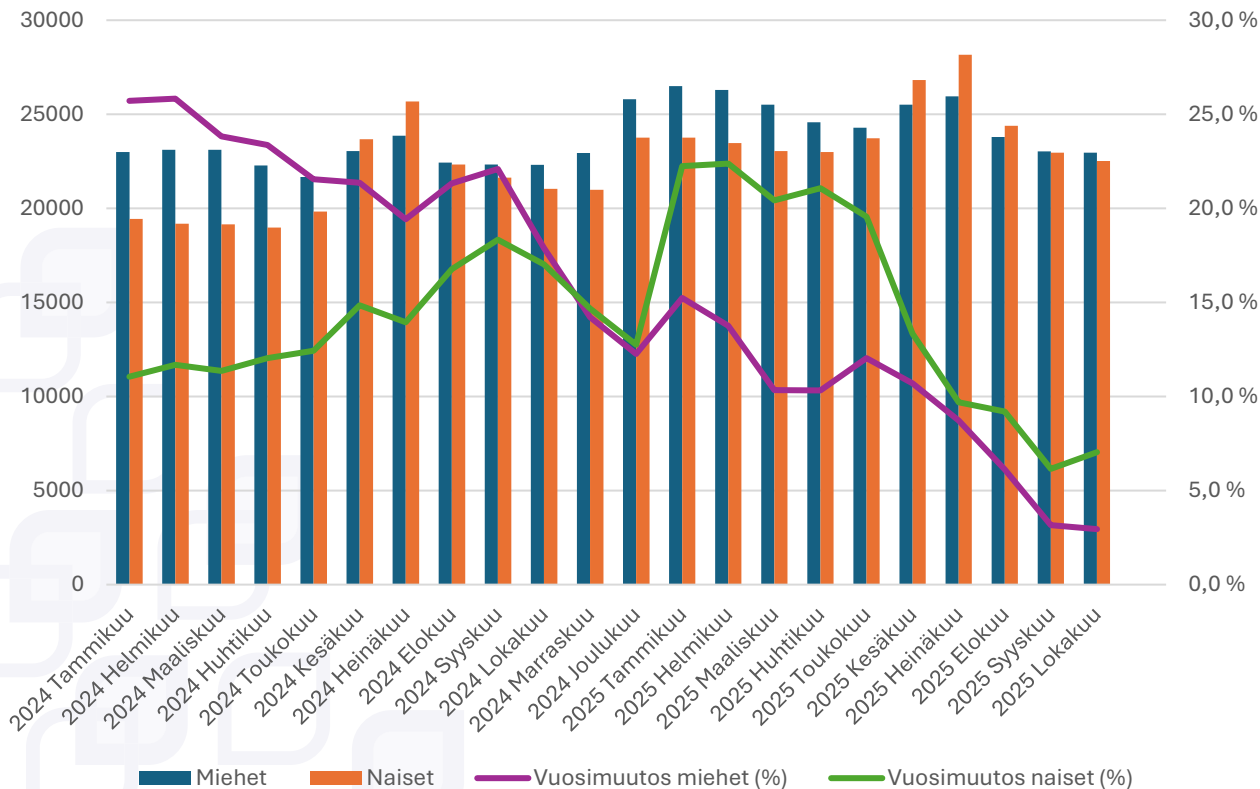

Ulkomaalaisten työttömyysaste = ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden osuus kaikista työttömistä työnhakijoista.

- Ulkomaalaisten työttömien osuus kaikista työttömistä työnhakijoista on kasvanut selvästi viimeisen viiden vuoden aikana.
- Suurin kasvu tapahtuu vuosien 2021–2023 välillä, jolloin osuus kohosi 11,3 prosentista yli 15 prosenttiin.
- Vuonna 2024 saavutettiin koko tarkastelujakson korkein osuus, 16,2 %, jolloin ulkomaalaistaustaisten osuus oli ennätyksellisen suuri suhteessa kaikkiin työttömiin.
- Vuonna 2025 ulkomaalaisten työttömien osuus korostui 25–49-vuotiaiden ikäluokassa (18,4–20,1 % kaikista työttömistä työnhakijoista).
- Alle 25-vuotiaiden osuus vaihteli 8,8–10,7 % välillä.
- Yli 50-vuotiaiden osuus vaihteli 10,6–11,1 % välillä.

Ulkomaalaisten naisten työttömyys kasvanut miesten työttömyyttä voimakkaammin

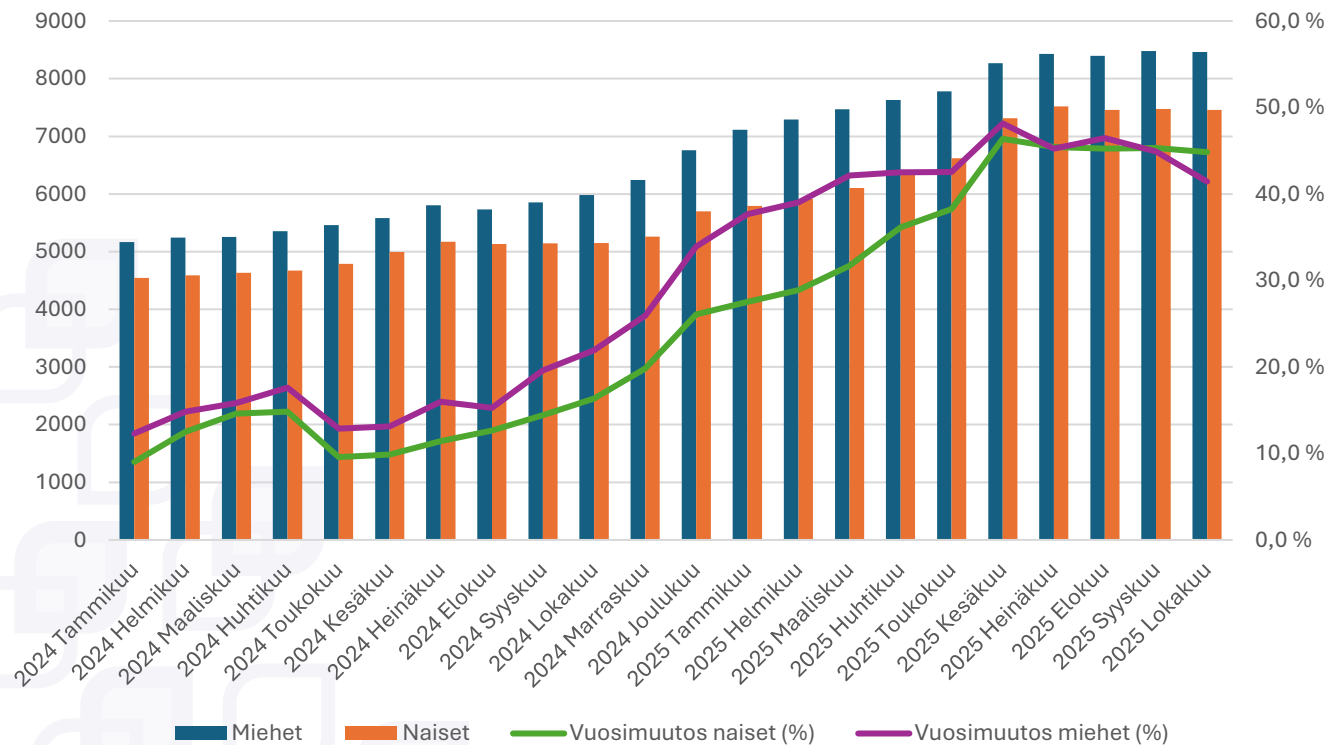
Työttömien työnhakijoiden määrän kehitys 1/2024–10/2025
sukupuolen mukaan

- Perinteisesti miesten osuus työttömistä työnhakijoista on ollut suurempi kuin naisten.
- Ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden sukupuolijakauma muuttui tarkastelujaksolla.
- Naisten työttömyys kasvoi voimakkaammin vuoden 2025 aikana kuin miesten.
- Naisten suhteellinen vuosimuutos nousi vuoden 2025 alkupuolella jopa yli 20 %, kun miesten vuosimuutos pysytteli pääosin 10–15 % tasolla.
- Naisten työttömyydessä on suurempi kausivaihtelu, kun taas miesten kehitys on maltillisempaa ja tasaisempaa koko tarkastelujaksolla.
- Syksyllä 2025 ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden määrän suhteellinen kasvu hidastui selvästi molemmissa ryhmissä.

Pitkäaikaistyöttömyys kasaantuu edelleen hieman enemmän miehille

Pitkäaikaistyöttömien määrän kehitys 1/2024–10/2025
sukupuolen mukaan

- Pitkäaikaistyöttömyyttä tarkastellessa naisten osuus pitkäaikaistyöttömistä on perinteisesti ollut matalampi kuin miesten.
- Myös tarkastelujaksolla miesten pitkäaikaistyöttömien määrä oli koko ajan korkeampi kuin naisilla.
- Vuoden 2025 alkupuolella pitkäaikaistyöttömien naisten määrä kasvoi voimakkaasti edellisvuoteen verrattuna ja naisten määrän suhteellinen kasvu oli miesten kasvua suurempi.
- Pitkäaikaistyöttömyyden on ennustettu kasvavan tulevina vuosina.

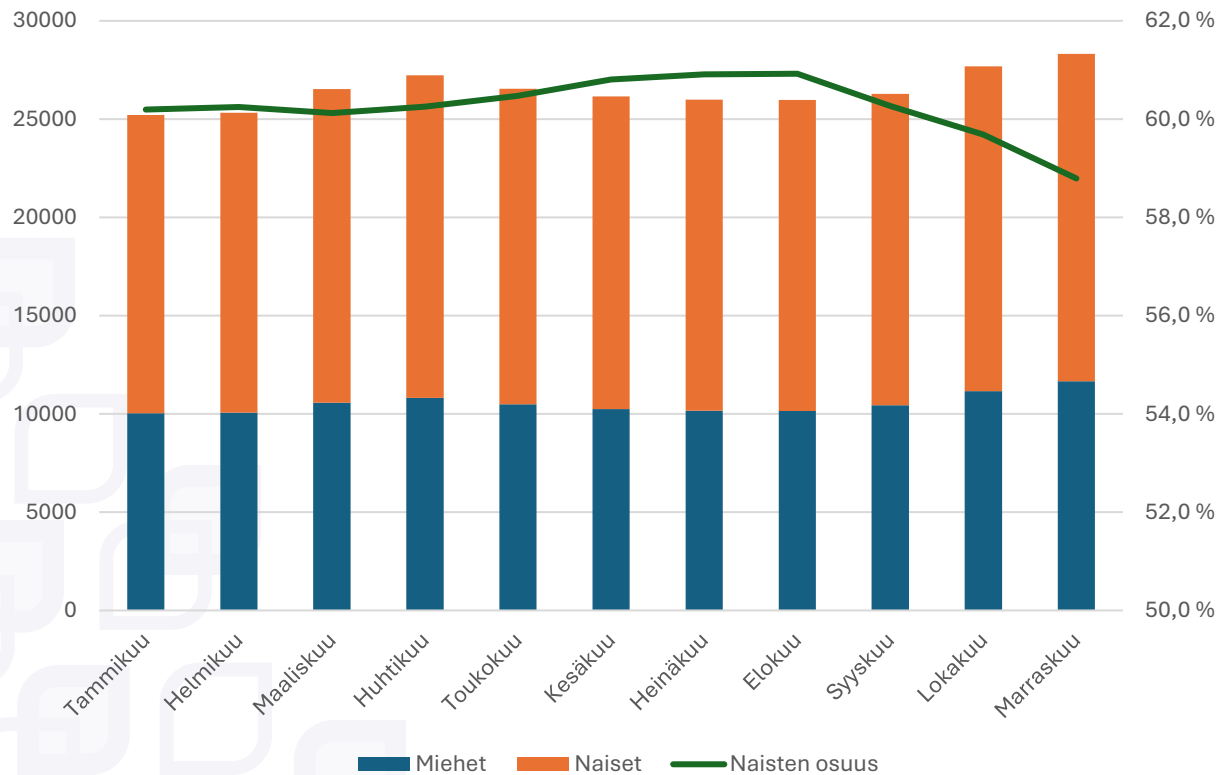
A decorative graphic on the left side of the slide, consisting of several overlapping squares of varying shades of white and light blue, arranged in a cluster.

2) Työnhakijana olevat kotoutuja-asiakkaat

** asiakkaat, joiden viimeisin suunnitelmalaji on ollut kotoutumissuunnitelma*

Työnhakijoina olevien kotoutuja-asiakkaiden määrän kehitys vuonna 2025

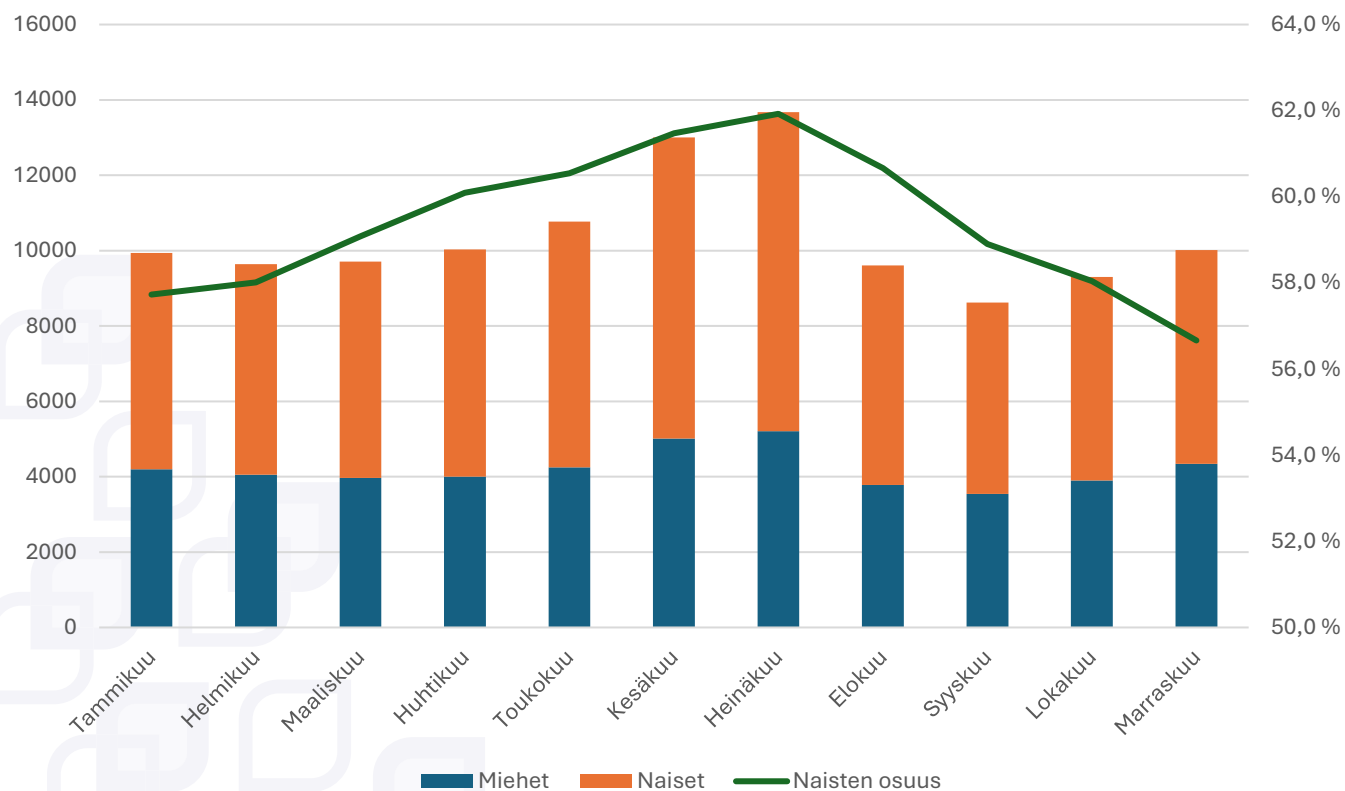
Työnhakijana olevien kotoutuja-asiakkaiden määrän ja naisten osuuden kehitys 1–11/2025

- Kotoutuja-asiakkaiden määrä on kasvanut reilulla 3000 henkilöllä tarkastelujaksolla.
- Naiset muodostivat enemmistön kotoutuja-asiakkaista (58,8–60,9 %).
- Marraskuussa 2025 kotoutuja-asiakkaita oli 28 400 ja määrä kasvoi 3,9 % vuoden takaiseen verrattuna.
- Nuoria alle 25-vuotiaita kotoutujista oli 4 600 ja määrä kasvoi 10,1 % edellisvuoteen verrattuna.

Työttöminä työnhakijoina olevien kotoutuja-asiakkaiden määrän kehitys vuonna 2025

Työttömien kotoutuja-asiakkaiden määrän ja naisten osuuden kehitys 1–11/2025

- Työttöminä työnhakijoina olevien kotoutuja-asiakkaiden määrä vaihteli merkittävästi vuoden 2025 aikana ja oli hyvin altis kausivaihtelulle.
- Kotoutuja-asiakkaiden määrä pysytteli tammi-toukokuussa 10 000 paikkeilla, kohosi kesäkuukausina lähes 14 000 ja palautui taas loppuvuonna 9 000–10 000 välille.
- Naisten työttömyys oli erityisen herkkä kausivaihtelulle, kesäkuukausina naisten osuus nousi 62 %:iin, kun muina kuukausina osuus vaihteli 56–58% välillä.
- Marraskuussa 2025 työttömiä kotoutuja-asiakkaita oli 10 100 ja määrä kasvoi 1,7 % edellisvuoteen verrattuna. Miesten määrä kasvoi 3,7 % ja naisten laski -0,1 % edellisvuoteen verrattuna.

Kotoutujien työnhakujaksot 1–11/2025

Työnhakujaksot	Naiset	Miehet	Kaikki
Alkaneet työnhakujaksot	8 220	6 740	15 000
Alkaneita työnhakujaksoja keskimäärin kuukaudessa	750	610	1 360
Alkaneiden työnhakujaksojen keskimääräinen kesto	5,1	4,7	4,9
Päättyneet työnhakujaksot	5 750	5 040	10 800
Päättäneitä työnhakujaksoja keskimäärin kuukaudessa	520	460	980
Päättäneiden työnhakujaksojen keskimääräinen kesto	18,7	14,5	16,8
Yleisin päättymissy	Siirtynyt työvoiman ulkopuolelle (25,4 %)	Saanut itse työpaikan (42,7 %)	Saanut itse työpaikan (31,7 %)

- Työnhakujaksoja alkoi kotoutujilla 15 000 ja päättyi 10 800.
- Naisilla alkoi miehiä enemmän työnhakujaksoja.
- Päättäneiden työnhakujaksojen keskimääräinen pituus oli lähes vuosi ja viisi kuukautta.
- Naisten työnhakujaksot olivat selvästi miesten jaksoja pidempiä.
- Miesten yleisin työnhakujakson päättymissy oli, että asiakas oli saanut itse työpaikan (42,5 %).
- Naisten yleisin päättymissy oli, että asiakas oli siirtynyt työvoiman ulkopuolelle (25,4 %).

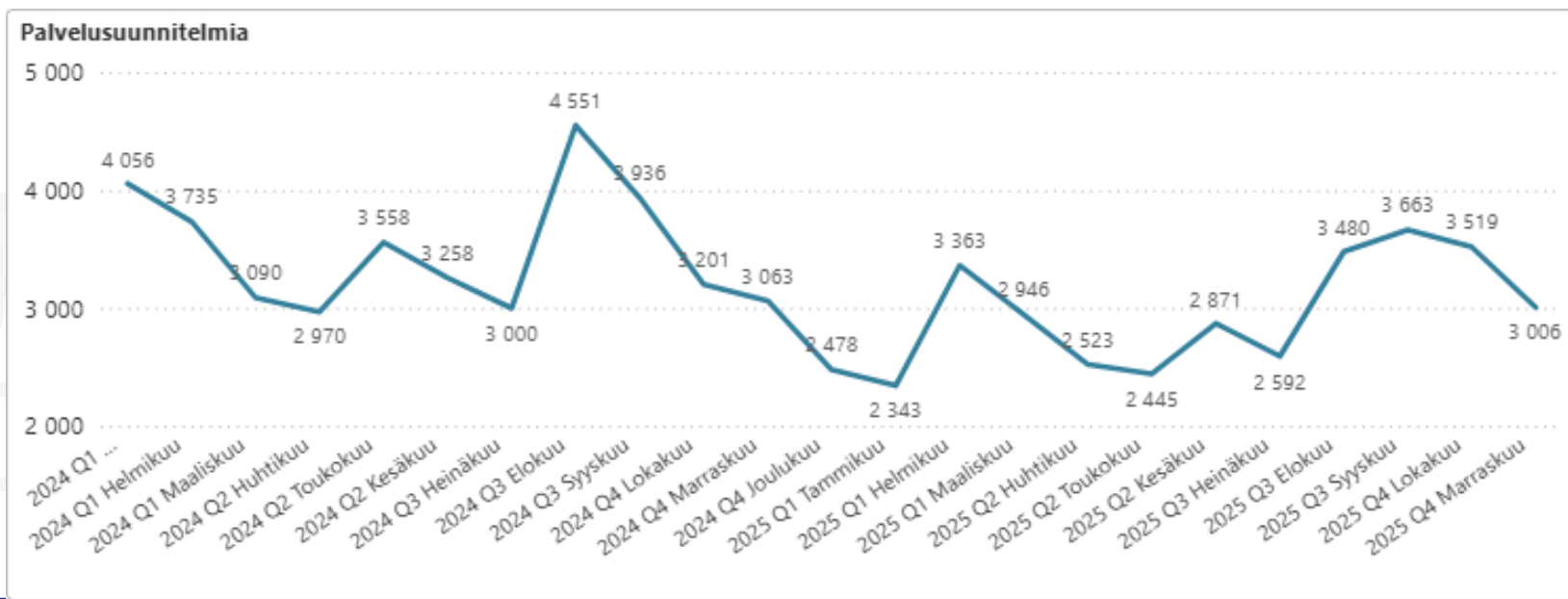
Kotoutujien työttömyysjaksot 1–11/2025

Työttömyysjaksot	Naiset	Miehet	Kaikki
Alkaneet työttömyysjaksot	15 840	10 960	26 840
Alkaneita työttömyysjaksoja keskimäärin kuukaudessa	1 440	1 000	2 440
Alkaneiden työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto	3,2	3,1	3,2
Päätyneet työttömyysjaksot	18 520	12 770	31 300
Päätyneitä työttömyysjaksoja keskimäärin kuukaudessa	1 680	1 160	2 850
Päätyneiden työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto	4,3	4,4	4,3
	Aloittanut	Aloittanut	Aloittanut
Yleisin päättymissy	työvoimakoulutuksen (47,6 %)	työvoimakoulutuksen (43,4 %)	työvoimakoulutuksen (45,8 %)

- Tarkastelujaksolla työttömyysjaksoja alkoi 26 800 ja päättyi 31 300.
- Työttömyysjaksoja alkoi ja päättyi naisilla selvästi enemmän kuin miehellä.
- Naisten työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto (4,3kk) oli hieman miesten vastaavaa (4,4 kk) lyhyempi.
- Yleisin työttömyysjaksojen päättymissy oli, että asiakas oli aloittanut työvoimakoulutuksen (45,8 %).

Kotoutumissuunnitelmat 1/2024–11/2025

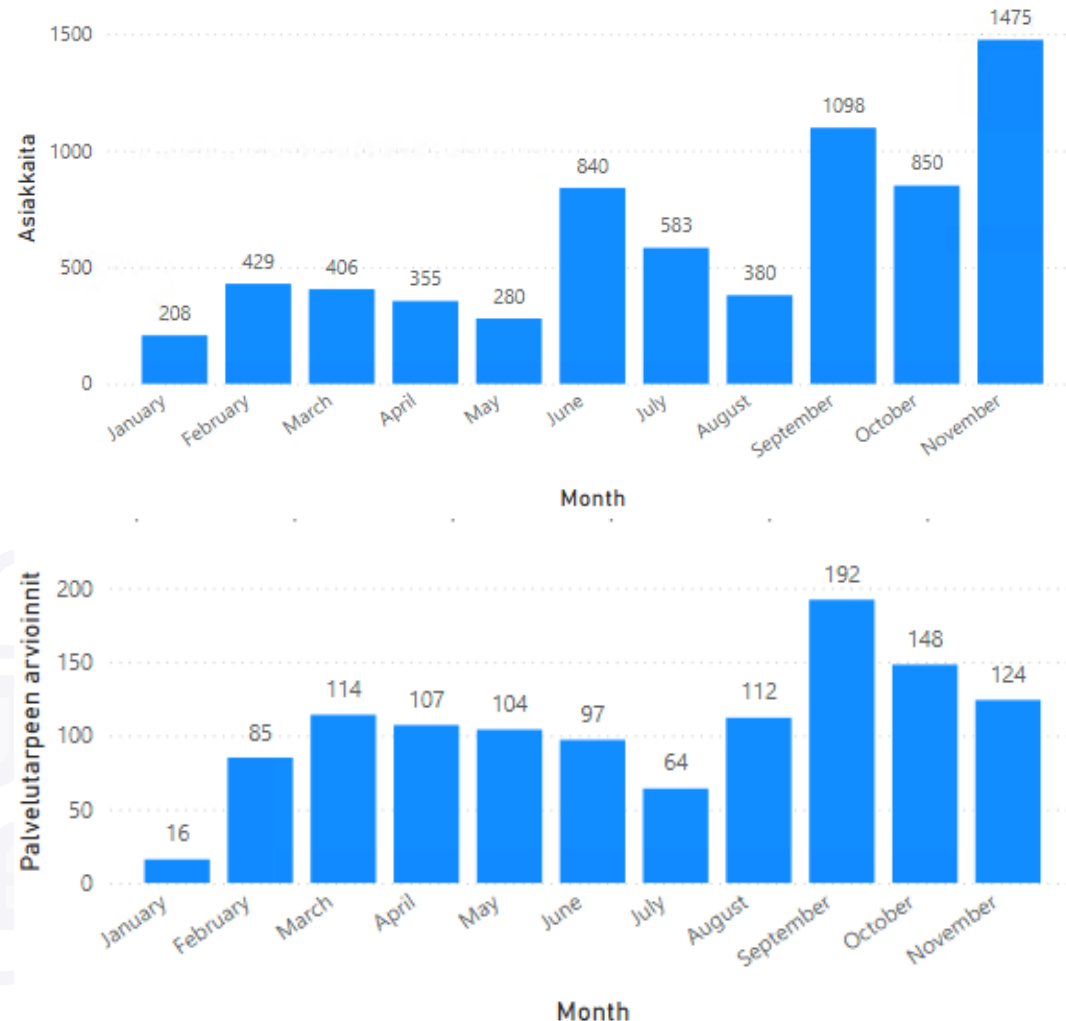
- Kotoutumissuunnitelmia laadittiin vuoden 2024 ja vuoden 2025 alkupuolella keskimääräistä vähemmän.
- Kesän 2025 jälkeen kotoutumissuunnitelmien määrä kasvoi alkuvuoteen verrattuna.
- Kotoutumissuunnitelmia laadittiin vuoden 2025 tammi–marraskuun välisenä aikana yhteensä 32 742.
- Kotoutumissuunnitelmista 20 500 laadittiin työttömille (02 Työtön) ja 9 700 koulutuksessa (08 Koulutuksessa) oleville.
- Kotoutumissuunnitelmista miehille laadittiin 13 383 (41 %) ja naisille 19 311 (59 %).
- Ensimmäisiä kotoutumissuunnitelmia laadittiin yhteensä 14 931, keskimäärin 1 353 kuukaudessa.

3) Kotoutumisen asiakastietojärjestelmä (Koto-AJ)

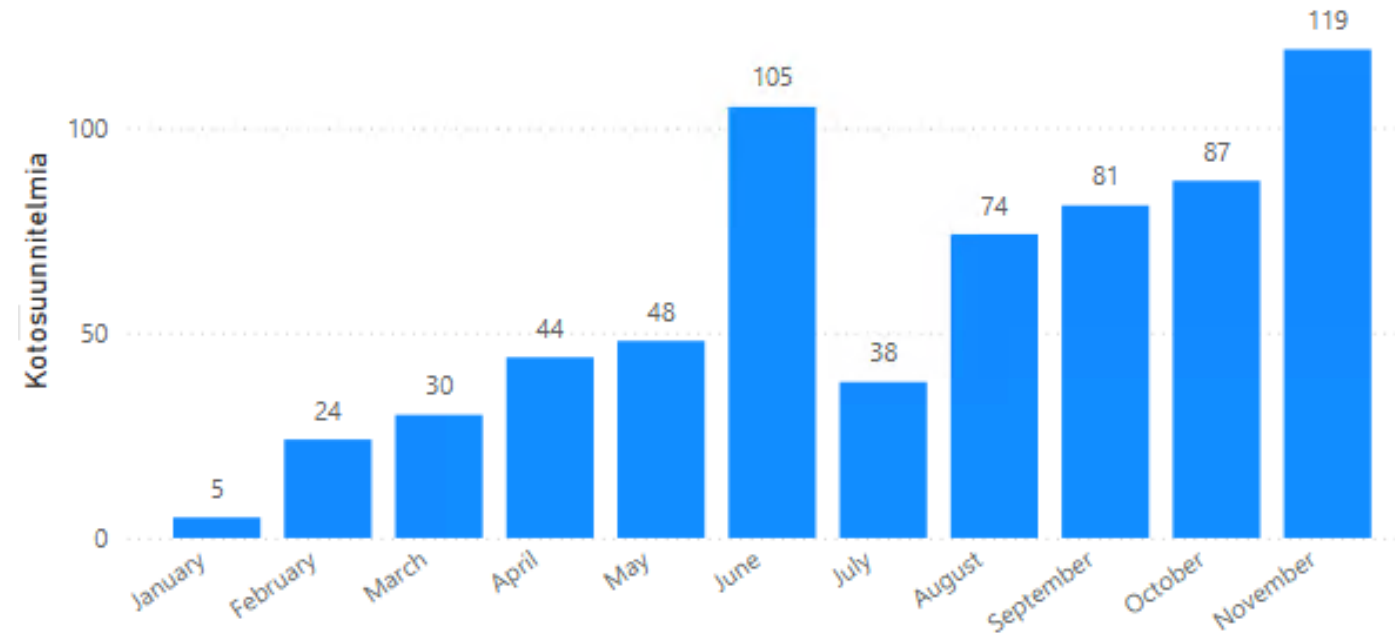

Koto-AJ:hin kirjatut asiakkaat ja palvelutarpeen arvioinnit 1–11/2025

- Asiakkaita kirjattu järjestelmään yhteensä 6 904.
- Järjestelmään kirjatusta asiakkaista 48,9 % on naisia, 28,4 % miehiä ja 22,6 % ei ole merkitty sukupuolta.
- Yleisimmät kieliryhmät asiakkailla ovat
 - ukraina (2 548)
 - arabia (609)
 - venäjä (565)
 - farsi (358)
 - somali (197)
- Palvelutarpeen arviointeja on kirjattu tietojärjestelmään yhteensä 1 163, joista valmiita on 832 (71,5 %).

Koto-AJ:hin kirjatut kotoutumissuunnitelmat 1–11/2025

- Asiakkaita, joille on laadittu kotoutumissuunnitelma on kirjattu tietojärjestelmään yhteensä 665. Kotoutumissuunnitelmista hyväksyttyjä tai toteutettuja on 605 (71,5 %).
- Asiakkaille kirjatusta kotoutumissuunnitelmista 593 (90,5 %) on perusmuotoisia ja 62 (9,5 %) on toteutettu monialaisessa yhteistyössä.
- Kaikista laadituista kotoutumissuunnitelmista 77,4 % (507) on laadittu naisille ja 15,6 % (102) miehille.
- Kotoutumissuunnitelmissa 99,5 prosentille on kotoutumiskieleksi merkitty suomi.
- Kotoutumissuunnitelmissa kirjattuihin palveluihin 522 asiakasta osallistuu osa-aikaisesti ja 77 kokoaikaisesti, 56 asiakkaalle on merkitty muu osallistumistapa.

Ruotsiksi kotoutuvat työnhakija-asiakkaat

Ruotsiksi kotoutuvien työnhakija-asiakkaiden tilanne

- Kotoutumisen kielivalintaa koskeva järjestelmäuudistus
 - Järjestelmäosa julkaistu Asiantuntijan työmarkkinatorilla asiakkaan henkilötietoihin (11/2025)
 - Kielivalintaa määrittävä tieto pakollinen 12/2025 alkaen
 - Uusille asiakkaille tieto lisätään osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä ja aiemmin rekisteröityneille kielivalinta merkitään kotoutumissuunnitelman seuraavan päivityksen yhteydessä
- Työnhakija-asiakkaiden asiointikieli
 - 1,8 prosenttia asiakkaista (485 henkilöä), joilla on voimassa oleva kotoutumissuunnitelma on ilmoittanut ruotsin asiointikielekseen
- Ahvenanmaalla kotoutumissuunnitelmia laaditaan vuosittain yhteensä noin 145 kappaletta. Vaikka Ahvenanmaan asiakkaille ei ole rekisteröity kielivalintaa, voidaan perustellusti arvioida, että he kotoutuvat ruotsin kielellä.

Ruotsinkielinen kotoutumis- koulutus Koulutusportissa

- Ruotsinkielinen kotoutumiskoulutus toteutetaan pääosin omaehtoisina opintoina
- Valtaosa koulutuksista järjestetään vapaan sivistystyön oppilaitoksissa
- Koulutukset noudattavat usein oppilaitosten lukuvuotta: syyskuu–toukokuu
- Työnhakija-asiakkaiden koulutukseen ohjaamisessa käytetään Koulutusportti-järjestelmää. Koulutusportti-järjestelmän käyttö on oppilaitoksille vapaaehtoista.
 - Yhteensä 244 työnhakijaa on aloittanut Koulutusporttiin merkityn ruotsinkielisen kotoutumista edistävän koulutuksen ajalla 1.1.–22.10.2025.
 - Ruotsinkielisiin koulutuksiin osallistuvien osuus kaikista Koulutusporttiin merkittyjen koulutusten osallistujista on noin 1,8 prosenttia samalla ajanjaksolla.

Ruotsinkielinen kotoutumiskoulutus

Koulutusportissa 2025

- Vuoden 2025 aikana ruotsinkielisiä koulutuksia on kirjattu Koulutusportti-järjestelmään
 - Pohjanmaalla (Vaasa, Vöyri, Pietarsaari, Uusikaarlepyy, Kruunupyy, Närpiö)
 - Varsinais-Suomessa (Turku)
 - Uudellamaalla (Raasepori, pääkaupunkiseutu, Porvoo).
- **Omaehtoisina opintoina** järjestettäviä kotoutumiskoulutuksia on vuoden 2025 aikana kirjattu yhteensä 22 kappaletta (**Pohjanmaa 14, Uusimaa 8**).
- **Työvoimapolitiittisena koulutuksena** järjestettyjä kotoutumiskoulutuksia on kirjattu yksi kappale Turun työllisyysalueella.
- Koulutusporttiin kirjatut ruotsinkieliset **aikuisten perusopetuksen** koulutukset järjestetään **Helsingissä ja Vaasassa**.
- Pietarsaareen on kirjattu **TUVA-koulutus** sekä **luku- ja kirjoitustaidon koulutuksia (2kpl)**.
- **Ahvenanmaa**
 - Oppilaitokset Ahvenanmaalla eivät käytä Koulutusportti-järjestelmää.
 - Bildningsalliansen-järjestön tietojen mukaan **Ahvenanmaalla** järjestettävään **työvoimapolitiittiseen kotoutumiskoulutukseen** osallistuu 103 opiskelijaa syksyllä 2025.

Ruotsiksi kotoutuvien osuus muiden tilastojen valossa

- Vapaan sivistystyön ruotsinkielinen edunvalvonta- ja kattojärjestö **Bildningsalliansen** raportoi, että noin 440 opiskelijaa, joilla on ollut voimassa oleva kotoutumissuunnitelma osallistui heidän jäsenorganisaationsa järjestämään ruotsin kielen kotoutumiskoulutukseen syksyllä 2024.
 - Luku kattaa sekä kunnan että työvoimaviranomaisen asiakkuudessa laaditut suunnitelmat. Samoihin koulutuksiin osallistui noin 250 opiskelijaa ilman kotoutumissuunnitelmaa.
- Vuonna 2023 ruotsinkielisen yleisen kielitutkinnon keskitason testin (YKI-testi) suorittaneiden ulkomaan kansalaisten osuus kaikista noin 8,5 prosenttia (N700).
- Kansalaisuushakemus vireytetty, asiointikieli ruotsi
 - 1.1.2025–31.8.2025: 5,76 prosenttia (N335)
 - 2024: 4,73 prosenttia (N807)

TIIVISTELMÄ KOONNISTA: Kysely uusille työllisyysalueille työvoimaviranomaisen lakisääteisten kotoutumispalvelujen organisoinnista, resursoinnista sekä tuen ja kehittämistyön tarpeista (25.9.2025)

Koko koonti löytyy tästä linkistä:

[Kotoutumispalveluita on organisoitu kunnissa pääosin työllisyyspalveluiden yhteyteen | Kotoutuminen](#)

Lähtökohdat

- **Pääministeri Petteri Orpon hallituksen** kotoutumispolitiikka perustuu kielen oppimiseen, työntekoon sekä suomalaiseen yhteiskuntaan perehtymiseen ja sen sääntöjen noudattamiseen. [Hallitusohjelman mukaan \(valtioneuvosto.fi\)](#) Suomeen kotoudutaan työllä. Myös kotoutumista ruotsin kielellä lisätään.
- **Valtioneuvosto on vahvistanut työllisyyden edistämisen valtakunnalliset tavoitteet vuosille 2025-2027 (valtioneuvosto.fi).**
- **Kotoutumisen edistämisen valtakunnalliset tavoitteet ja toimenpiteet** sisältävässä [Valtion kotoutumisen edistämishjelmassa \(2024-2027\) \(julkaisut.valtioneuvosto.fi\)](#) kotoutumisen mittareina seurataan esimerkiksi työllistymistä, koulutustasoa ja kansalliskielten taitotason kehittymistä.
- **Vuoden 2025 alussa työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille** [työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain \(380/2023\)\(finlex.fi\)](#) mukaisesti.
- **Uusi laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023)(finlex.fi)** tuli voimaan samanaikaisesti työvoimapalvelu-uudistuksen kanssa. Myös tämä vahvisti kunnan kokonaisvastuuta kotoutumisen edistämisessä.
- **KEHA-keskuksen lakisääteisenä tehtävänä on arvioida ja seurata keskitetysti viranomaisten ja työvoimapalveluiden toiminnan tuloksellisuutta sekä tuottaa tietoa niin paikallisen kuin kansallisen päätöksenteon tueksi.** KEHA-keskuksen tehtävänä on myös kotoutumisen edistämisen tuloksellisuuden ja toimivuuden seuraaminen ja arvioiminen sekä sitä koskevan tiedon tuottaminen.
- **Kotoutumista edistävien palveluiden saatavuutta, kustannuskehitystä, vaikutuksia ja yhdenvertaisuutta** seurataan niin kunnissa, työllisyysalueilla kuin hyvinvointialueillakin. Tarkoituksena on varmistaa, että kotoutumista edistäviä palveluita on tarjolla yhdenvertaisesti väestö- ja maahanmuuttajamäärältään eri kokoisilla alueilla.

Uudet työllisyysalueet 1.1.2025 alkaen

- **45 työllisyysalueesta** 39 järjestää työvoimapalvelut vastuukuntamallilla ja neljä yksin (Lahti, Kouvola, Helsinki ja Vantaa). Lisäksi kaksi aluetta järjestää työvoimapalvelut kuntayhtymämallilla (Etelä-Pohjanmaalla sijaitsevat Suupohjan ja Kympin työllisyysalueet).
- **Työllisyysalueista 14 on kaksikielisiä ja kunnista 33.** Yksikielisiä ruotsinkielisiä työllisyysalueita ei ole. Ahvenanmaa toimii ruotsinkielisenä alueena, koska sen itsehallinto mahdollistaa hallinnon ja palvelujen järjestämisen yksinomaan ruotsiksi.
- **Työllisyysalueilla oli myös erilaisia toimintavalmiuksia** kuntakokeiluihin kuuluneiden ja kuulumattomien alueiden välillä (Heinonen 2025). Työllisyyden kuntakokeiluihin (1.3.2021–31.12.2024) osallistui yhteensä 25 kokeilualuetta ja 118 kuntaa. Niissä siirrettiin aiemmin valtion tuottamia työllisyyspalveluita kuntien tehtäväksi.
- **Työllisyysalueet eroavat myös työvoiman perusteella:**
 - Yli 100 000 > alle 20 000

Koonnin taustalla olevan kyselyn toteuttaminen 1/2

■ Tämän koonnin taustalla oleva laadullinen kysely toteutettiin työ- ja elinkeinoministeriön (Työvoiman maahanmuutto- ja kotoutumisyksikkö) toimeksiantona touko-kesäkuussa 2025.

■ Laadullisen kyselyn tavoitteena oli kartoittaa kansallisella tasolla yleiskuvaa:

- Uusien työllisyysalueiden työvoimaviranomaisen lakisääteisten kotoutumispalvelujen organisointia ja resursointia, mutta myös tunnistettuja tuen ja kehittämisen paikkoja.
- **Koonti täydentää** alkuvuodesta 2025 tehtyä selvitystä (Adolfsson 2025) uusien työllisyysalueiden toiminnan käynnistymisestä. Koonnissa on huomioitu myös Kuntaliiton tekemä selvitys uusien työllisyyspalvelujen alkuvaiheen tilannekuvasta (Heinonen 2025).

■ Tulosten avulla luodaan valtakunnallista tilannekuvaa kotoutumisohjelmaan kuuluvien lakisääteisten kotoutumispalvelujen käynnistymisestä, järjestämisestä, resursoinnista ja palveluiden järjestämiseen liittyvästä yhteistyöstä sekä työllisyysalueilla mahdollisesti havaituista tuen tarpeista ja kehittämiskohteista.

■ Tuloksia analysoitaessa on huomioitava **konteksti**: Työllisyysalueet aloittivat hyvin haastavassa työmarkkinatilanteessa.

■ Pitkälle menevien johtopäätösten sijaan **vuosi 2025 tulee nähdä siirtymävuotena, jonka aikana strateginen suunnittelu ja toiminta vakiintuu uusilla työllisyysalueilla.**

Kyselyn tuloksia hyödynnetään kotoutumislain taustavalmisteluissa sekä KEHA-keskuksen vuosittain laatimassa Kotoutumispalveluiden valtakunnallisessa vuosikatsauksessa, joka julkaistaan 12/2025.

Koonnin taustalla olevan kyselyn toteuttaminen 2/2

- **Kyselystä tiedotettiin ennakkoon** työllisyysjohtajia. Siitä uutisoitiin myös TUUTTI-palvelualustalla sekä Kotoutumisen uutiskirjeessä.
- **Webropol-kyselylomake** valmisteltiin yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Lomaketta testattiin KEHA-keskuksessa sekä kahdella työllisyysalueella (Helsinki ja Oulu).
- **Saate ja linkki kyselyyn** lähetettiin KEHA-keskuksen viestinnän kautta kaikille 45 työllisyysalueelle tiistaina 13.5.2025 (suomeksi ja ruotsiksi).
- **Kysely kattoi taustatiedot, viisi pääteemaa ja 23 kysymystä.** Kyselyn lopussa pyydettiin palautetta kyselystä ja tarjottiin mahdollisuutta jättää muita terveisiä KEHA-keskukselle.
- **Vastausten käsittelystä, analysoinnista ja raportoinnista** vastasi KEHA-keskus.
- **Yhteenveto kyselyn tuloksista** jaettiin työllisyysalueiden johdolle sekä julkaistiin KEHA-keskuksen TUUTTI-palvelualustalla sekä Kotoutuminen.fi-sivustolla 9/2025.
- **Kaikilta työllisyysalueilta saatiin vastaukset kyselyyn.**
 - **Roolit:** johtotaso (17), päällikötaso (21), muu johtava rooli (2), suunnitteleva/koordinoiva taso (2), ohjaustaso (2).

Fokuksessa ovat työllisyysalueiden näkemykset ja kokemukset lakisääteisten työvoimaviranomaisen kotoutumispalvelujen organisoinnista, resursoinnista sekä tuen ja kehittämisen tarpeista.

Sisältö

Taustaa

Kyselyn toteuttaminen

I Strategia, mittarit, organisointi

II Resursointi

III Palvelujen organisointi ja toteuttaminen

IV Ruotsinkielinen asiakasohjaus ja palvelut

V Kehittämistarpeet ja palaute

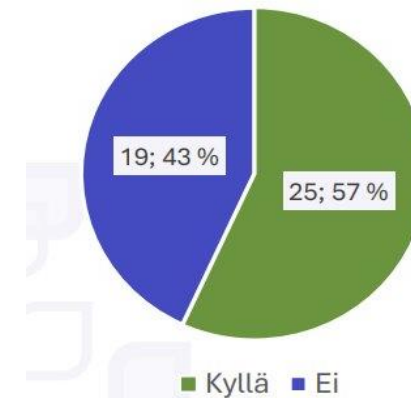
Yhteenvetoa

Lähteet

I Strategia, mittarit, organisointi

- Ensimmäinen kysymys kartoitti sitä, kuinka suurella osalla työllisyysalueista on yhteinen työllisyydenhoitoa koskeva strategia-asiakirja. Kysymykseen vastasivat kaikki alueet.
- Vastausten perusteella lähes 60 prosentilla (58,7 %) oli vastausajankohtana em. strategia-asiakirja.
- **Strategisia painopisteitä ja tavoitteita tarkensi 25 vastaajaa.**
 - Vastauksissa korostui tehokkaan työllistymisen tuen ohella **yhteistyön ja kumppanuuksien kehittäminen** työnantajien, kuntien ja hyvinvointialueiden kanssa.
 - Osalla alueista tehtiin vielä kehittämistyötä valtakunnallisten tavoitteiden ja mittareiden osalta.
 - Useissa vastauksissa kotoutumista ja työllistymisen tukemista kuvattiin kokonaisvaltaisena prosessina, lähtien kansainvälisten osaajien houkuttelun vaiheesta asettautumisen tukemiseen.

- Työvoimapalveluina järjestettävien kotoutumispalvelujen organisointi?

II Resursointi

■ Uusien työllisyysalueiden kokonaisbudjetit vaihtelevat merkittävästi alueen koon mukaan.

■ Myös kotoutumisohjelman palvelujen järjestämiseen vuodelle 2025 varattu budjetti vaihtelee suuresti alueittain.

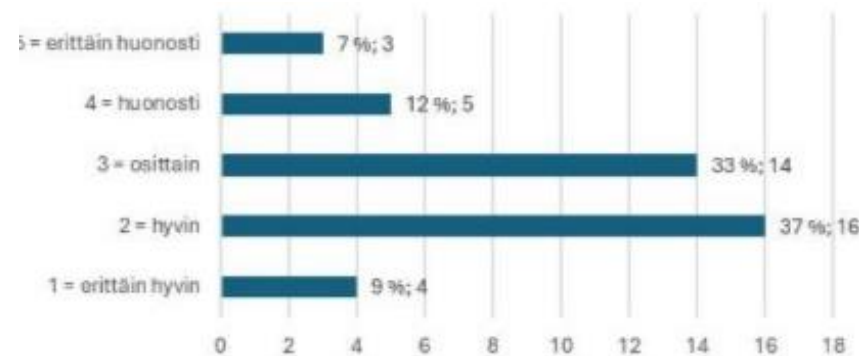
■ Kehittämisehdotuksissa nostettiin esiin, että talouden suunnittelu ja seuranta on tällä hetkellä haastavaa, koska siinä pitää erotella sekä työllisyysalueen että kunnan kotoutumispalveluiden kuluja.

■ Tähän kysymykseen vastaamista saattoi vaikeuttaa sekin, että kotoutumisohjelman palveluita saatetaan tuottaa myös työllisyysalueen eri toimialoilla tai yksiköissä, jolloin kokonaisbudjetin arviointia on hankala tehdä. Työllisyysalueiden sisäisessä raportoinnissa saattaa myös olla myös eroavaisuuksia (Heinonen 2025).

■ Vuonna 2026 tullaan saamaan myös tältä osin kattavammin tietoa ([Kuntien avainluvut-sovelluksen kautta](#)).

■ 37 vastaajaa täydensi vastaustaan avovastauksentässä.

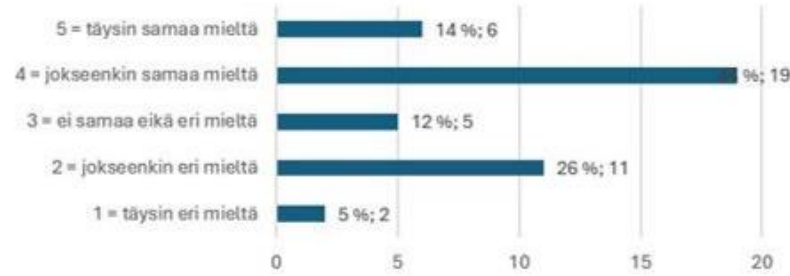
■ Arvioi, riittävätkö tälle vuodelle budjetoidut määrärahat kotouttamisohjelman mukaisten palvelujen järjestämiseen?

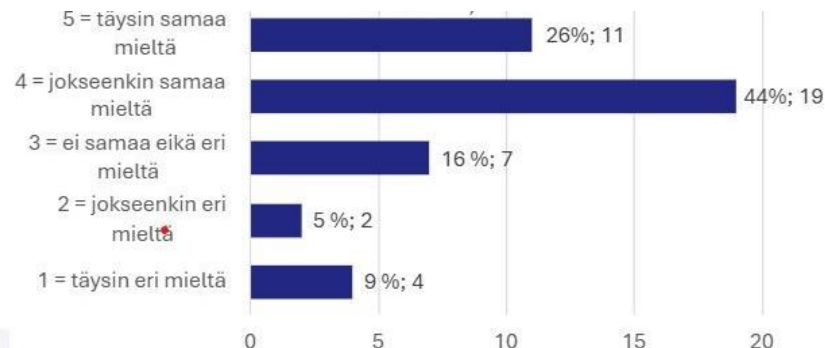
Henkilöstöresurssit

- Uusien työllisyysalueiden henkilöstöresursseja kartoitettiin sekä vuoden 2025 alussa KEHA-keskuksen toteuttamassa kyselyssä (Adolfsson 2025) että Kuntaliiton loppukeväästä toteuttamassa kyselyssä (Heinonen 2025).
- Touko-kesäkuussa 2025 tiedusteltiin työllisyysalueiden henkilöstöresursseja kotoutumisohjelman palvelujen järjestämiseen (henkilötyövuosina) sekä arviota resurssien riittävydestä.
- Linjassa aiempien selvitysten kanssa voi todeta resurssien vaihtelevan alueellisesti ja työllisyysalueen koon sekä väestöpohjan perusteella (0,3>107).

- Työllisyysalueellamme on tällä hetkellä riittävästi henkilöstöresursseja työnhakijan olevien kotoutuja-asiakkaiden palvelemiseen (henkilötyövuosina mitattuna).

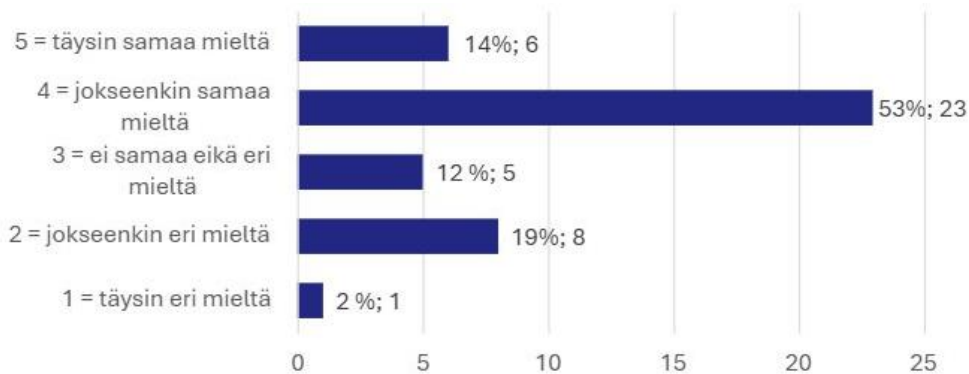

- Työllisyysalueellamme on tällä hetkellä riittävästi henkilöstöresursseja työnhakijana olevien kotoutuja-asiakkaiden palvelemiseen ruotsiksi (henkilötyövuosina mitattuna).

III Palvelujen organisointi ja toteuttaminen

- Työllisyysalueellamme on tarjolla riittävästi sisäisiä ja ulkoisia palveluntuottajia kotoutumisohjelman mukaisten palvelujen järjestämiseen.

- Avovastauskenttään saaduista vastauksista (N19) saa käsityksen, että palveluntarjoajien osalta tilanne vaikuttaa vaihtelevan työllisyysalueen sisäisesti sekä myös kunnittain.

- Avovastauksissa kuvattiin myös erilaisia **tuen tarpeita ja haasteita**.

Palveluntuottajia kilpailutuksiin löytyy, mutta esim. alueen oppilaitos on niin tiukilla ettei pysty tarjoamaan maahanmuuttajille juuri mitään koulutusta. Tämä on erittäin huolestuttavaa ja haastaa entisestään maahanmuuttaneiden asemaa.

Järjestäytyminen vielä osittain kesken ja tavoitteena oleva asiakassegmentointi, ei ole vielä valmis. Asiakassegmentoinnin avulla on mahdollista kohdentaa oikeanlaisia asiakkaan palvelutarpeen mukaisia palveluita. Tiettyjen kohderyhmien palveluvaje tai soveltumattomuus kuitenkin tunnistettu. Erityisesti vajaakuntoiset/osatyökykyiset kotoutujat tai oppimisen haasteita oleville ei ole soveltuvia polkuja kohti työelämää. Tuki asiakkaiden digitaitojen kehittymiseen, palvelut edellyttävät sähköisten palveluiden käyttöä. Korkeasti koulutettujen työllistyminen osaamistaan vastaaviin tehtäviin.

Haasteena on asiakkaita, joilla kotoutumisaika on loppu ja kielitaito edelleen huono.

Palvelujen tuottaminen

■ Kysymykseen työllisyysalueiden itse tuottamista palveluista saatiin 38 vastausta.

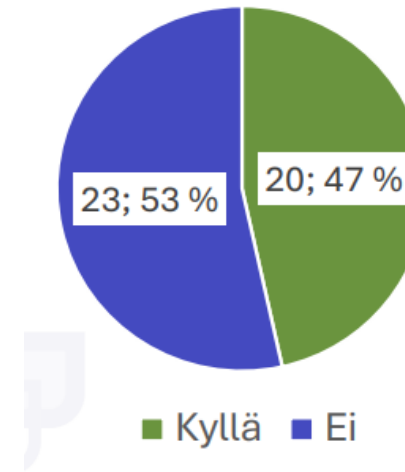
- Vastausten perusteella näyttäytyy, että työllisyysalueilla toteutetaan tälle kohderyhmälle itse erityisesti ohjaus- ja neuvontapalveluja.

■ Kysymykseen työllisyysalueiden ostopalveluina toteutettavista palveluista saatiin 43 vastausta.

- Ostopalveluina toteutetaan erityisesti kotoutumiskoulutusta ja monikielistä yhteiskuntaorientaatiota.
- Osalla alueista ostopalvelut ovat vasta suunnitteilla.

Yhteistyö ja kumppanuudet

- **Vuoden 2025 alussa** työllisyysalueet raportoivat tekevänsä laajasti yhteistyötä erityisesti hankintojen, koulutusten ja palvelujen järjestämisessä (Adolfsson 2025, 8).
- Tämä kysely kartoitti työllisyysalueiden tekemää yhteistyötä muiden työllisyysalueiden kanssa erityisesti kotoutumispalvelujen ostopalveluhankinnoissa.
- 20 vastaajaa tarkensi tilannetta avovastauskenttään. Vastausten perusteella syntyy käsitys, että **yhteistyötä tehdään erityisesti kotoutumiskoulutusten sekä monikielisen yhteiskuntaorientaation osalta.**

Erillishavainnot:

Yli 100 000 > Kyllä: 57,1 %, eli 4/7 vastasi kyllä

50 000–100 000 > Kyllä: 14,3 %, eli 1/7 vastasi kyllä

20 000 – 50 000 > Kyllä: 50 %, eli 11/22 vastasi kyllä (yksi tyhjä vastaus)

Alle 20 000 > Kyllä: 57,1 %, eli 4/7 vastasi kyllä

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio

- Vuoden alussa lakisääteiseksi tullut monikielinen yhteiskuntaorientaatio on kotoutumispalvelu, jota kunnan tai työvoimaviranomaisen on järjestettävä kotoutuja-asiakkaille.
- Palvelun sisällöstä ja toteuttamisesta säädetään tarkemmin asetuksella ja sen tueksi on tehty valtakunnallinen oppimateriaali (yhteiskuntaorientaatio.fi).
- Työvoimaviranomaiset toteuttavat palvelun, esimerkiksi yhteistyössä kaupungin tai kuntien kotoutumispalveluiden kanssa tai osin ostopalveluna.

- Kysymykseen monikielisen yhteiskuntaorientaation toteuttamisesta yhteistyössä muiden työllisyysalueiden kanssa saatiin 36 vastausta.

- Työllisyysalueiden välillä vaikuttaa olevan paljon vaihtelua.
- Hieman yli puolet vastaajista kertoi, ettei yhteistyötä tehdä.
- Useilla työllisyysalueilla yhteistyö oli kuitenkin suunnitteilla tai vireillä.

Kehittämistoiveita

■ Toivottu valtakunnallisia ja alueellisia yhteistyöverkostoja

■ Huoliksi tunnistettiin mm.

- liian vähän kouluttajia
- kouluttajat keskittyneet pk-seudulle
- pienillä alueilla vaikeutta järjestämiseen

■ kehittämisisideoita

- verkko- ja hybridikurssien yhteistilaukset
- yhteiseen käyttöön tarkoitetut malli- ja suunnittelupohjat (esim. kilpailutusasiakirjat)

Monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestämisen hankaluus pienellä alueella, koska kutakin kieltä puhuvia asiakkaita tulee yleensä yksi kerrallaan ja oppilaitoksilla ei ole käytännön mahdollisuuksia opetusresursseihin.

Monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestämiseen pienemmissä kieliryhmissä. Tulisi tukea yliaalueellisia hankintoja ja markkinatoimijoiden onnistumista etäryhmien järjestämisessä.

Mitä mahdollisuuksia ja mitä voisivat olla työllisyysalueiden väliset yhteistyömahdollisuudet, esim. yhteiskuntaorientaation osalta harvinaisten kielten kustannustehokas palvelu?

Työnantajapalvelut ja yrittäjyyden tukeminen

- Kysymykseen työnantajapalvelujen kytkemisestä työllisyysalueen kotoutumishjelman palvelujen tuottamiseen saatiin vastaukset kaikilta työllisyysalueilta.
- Tarkennetuista avovastauksista (N 16) käy ilmi, että **työnantajayhteistyötä tehdään poikkileikaten**, esimerkiksi elinvoimapalveluiden kanssa. Kytköksen kansainvälisen rekrytoinnin edistämiseksi tehtävään työhön nosti esiin kuusi vastaajaa.

Muita tärkeimpiä yhteistyökumppaneita:

kuntien maahanmuuttopalvelut, 2.asteen oppilaitokset, vapaa sivistystyö, HV-alueet, 3.sektori, yritykset, korkeakoulut, hankkeet ja seurakunnat.

■ Yrittäjyyttä tukevia palveluita kertoi tarjoavansa suurin osa työllisyysalueista (91,1 %).

- Useissa vastauksissa korostui, että yrittäjyyttä tukevat palvelut on suunnattu kaikille työnhakija-asiakkaille yleisesti, ei kohderyhmittäin jaoteltuina.
- Palvelutarjonnassa korostui erityisesti neuvonta, valmennus ja starttiraha.
- Vajaassa 10 vastauksessa nostettiin esiin englanninkielinen palvelutarjonta.
- Useissa vastauksissa korostui yhteistyön merkitys ja yhteistyökumppaneiksi mainittiin esimerkiksi kunnalliset kehitysyhtiöt, ammattikorkeakoulut, ammattioppilaitokset, vapaa sivistystyö, kolmas sektori ja hankkeet.

IV Ruotsinkielinen palvelu ja ohjaus

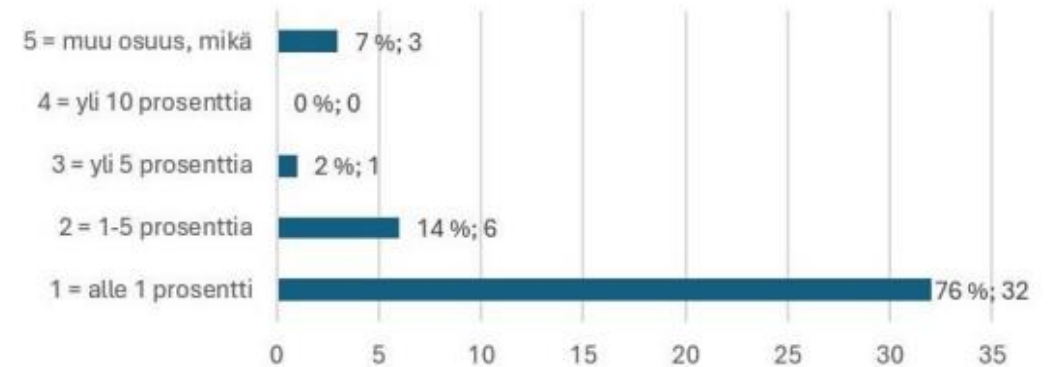
■ Tällä kyselyllä kartoitettiin myös, millaisia ruotsinkielisiä palveluja työllisyysalueilla on tarjolla työnhakijana oleville kotoutuja-asiakkaille. Vastauksia saatiin 37.

■ Vajaa 10 vastaajaa kertoi tarjoavansa kaikki tai ainakin lakisääteiset/peruspalvelut kaksikielisesti.

■ Muutama vastaaja kuvasi järjestävänsä palvelut tarvittaessa ruotsiksi.

■ 14 vastaajaa raportoi, ettei palveluja ole tarjolla ruotsiksi ja/tai ettei niille ole tarvetta.

■ Arvioi, mikä prosenttiosuus työllisyysalueenne työnhakijana olevista kotoutuja-asiakkaista ohjataan tällä hetkellä ruotsinkielisiin palveluihin.

Kontekstia

- Suomen ruotsinkielisen väestön määrä on tällä hetkellä **noin 5,2 prosenttia** (285 360 hlöä) ja sijoittuu pääosin Uudellemaalle, Pohjanmaalle ja Ahvenanmaalle.
- **Työllisyysalue voi olla kaksikielinen** riippumatta siitä, onko kyseessä kuntayhtymä, vastuukuntamalli tai yksittäinen kunta, kun vähintään yksi alueen kunnista on kaksikielinen. Kielilain mukaan kaksikielisen työllisyysalueen tulee tiedottaa ja tarjota palveluja sekä suomeksi että ruotsiksi.
- **Myös yksikielisellä työllisyysalueella voi käyttää suomea tai ruotsia.** Tämän varmistamiseksi voidaan hankkia tulkkausta. Kaikkien työllisyysalueiden on tarjottava asiakkaille ruotsinkielisiä palveluja ja tiedotusmateriaalia. Jotta kielelliset oikeudet toteutuisivat, asiakkaalla on oikeus käyttää palveluja myös muulla kuin sillä työllisyysalueella, johon hän asuinkuntansa perusteella kuuluu (Lindholm 2025).
- **On myös huomioitava:**
 - kotoutumisen kielivalintaa ei tähän asti ole seurattu järjestelmällisesti, vaan ruotsiksi kotoutuvien määriä on jouduttu arvioimaan suuntaa antavien indikaattorien, kuten opiskelijamäärien tai asiakastietojärjestelmien asiointikielen perusteella.
 - ruotsinkielinen kotoutumiskoulutus järjestetään pääasiassa omaehtoisina opintoina.
 - **on myös arvioitu**, että ruotsiksi kotoutuvat, esimerkiksi muista Pohjoismaista muuttaneet, kotoutuvat niin sanotusti omatoimisesti.

V Kehittämistoiveet ja palautteet

Lopuksi pyydettiin nimeämään tunnistettuja tiedolla johtamisen kehittämistarpeita liittyen kotoutumispalveluiden järjestämiseen.

- Työllisyysalueet pitivät vastauksissaan yleisesti myönteisenä sitä, että **valtakunnallista tilastotietoa** on hyvin saatavilla.
- Samanaikaisesti toivottiin enemmän **alueellisen tason tietoa**.
- Valtakunnallisiin asiakastietojärjestelmiin kohdistui **konkreettisia kehittämistoiveita**.

■ Vastauksissa tunnistettiin myös tarve..

- tietoon liittyen kotoutumissuunnitelmiin, yhteiskuntaorientaatioon ja työllistymisen sekä kansalliskielten taitotason seurantaan
- **valtakunnallisen koordinaation tarpeeseen** sekä **muun yhteistyön tiivistämiseen**.
- Kyselyn lopussa pyydettiin palautetta kyselystä ja tarjottiin mahdollisuutta jättää muita terveisiä KEHA-keskukselle.

Yhteenvetoa 1/3

- Pitkälle menevien johtopäätösten sijaan vuosi 2025 tulee nähdä siirtymävuotena, jonka aikana strateginen suunnittelu ja toiminta vakiintuu uusilla työllisyysalueilla.
- Käyttövelvoitteen piiriin kuuluvien valtakunnallisten tietojärjestelmien kehittyessä saadaan yhä kattavampaa valtakunnallisen ja alueellisen tason tietoa.
- Tämän kyselyn vastausten perusteella voi todeta, että yhteistyön kehittäminen nähdään tärkeänä ja siihen halutaan panostaa niin työllisyysalueiden sisällä ja välillä kuin alueiden koulutusorganisaatioiden, kolmannen sektorin toimijoiden kuin hyvinvointialueidenkin kanssa.
- Työnantajayhteistyön vahvistaminen ja kehittäminen ovat avainasemassa tuottaessa vaikuttavia palveluja. Työnantajat voivat kuitenkin tarvita tukea kansainvälisten osaajien tavoittamiseen.
- Monikielisen yhteiskuntaorientaation toteuttamisen mahdollisuudet yhteistyössä ja työllisyysaluerajat ylittäen vaatii jatkossa enemmän koordinaatiota, tukea sekä parhaiden käytäntöjen esiin nostamista, jotta palvelua on saatavilla yhdenvertaisesti eri puolilla Suomea sekä pienemmille kieliryhmille.
- Yrittäjyyttä tukevia palveluja tulisi jatkossakin olla tarjolla laajasti. Esimerkiksi pienyrittäjyyteen kannustavia pilotteja voisi kehittää juuri kohderyhmän, etenkin naiset huomioiden.

Yhteenvetoa 2/3

- **Suomessa syntyneiden ulkomaalaistaustaisten nuorten** työelämään tukeminen on keskeistä, koska he ovat suomalaistaustaisia harvemmin työllisenä ja useammin työttömänä ja työvoiman ulkopuolella. He myös opiskelevat suomalaistaustaisia harvemmin (Alasalmi & Busk 2025).
- **Maahanmuuttaneet naiset** ovat yksi kohderyhmä, jonka työllistymisen tukemisen keinoihin ja parhaisiin käytäntöihin tarvitaan tiedon jakamista ja kehittämistyötä. Naiset muuttavat useimmiten Suomeen perhesyistä, jolloin työpaikkaa tai ammatillisia verkostoja ei ole valmiina (EMN 2022).
- Valtion kotoutumisen edistämishjelman (3.4) mukaan tavoitteena on kohentaa erityisesti **maahanmuuttaneiden äitien työllistymistä**. Suomeen muuttaneet äidit ovat moninainen ryhmä, johon kuuluu niin korkeasti koulutettuja kuin matalamman koulutuksen saaneitakin. Työllistymiseen voivat vaikuttaa mm. perhetyyppi (esim. yksinhuoltajuus) sekä lasten lukumäärä ja iät (Saukkonen 2025).
- Lisää tietoa tarvitaan myös **lakisääteisten kotoutumista edistävien palvelujen yhdenvertaisen toteutumisen esteistä ja mahdollisuuksista**, jotta asiakkaiden yhdenvertaiset palvelupolut toteutuvat alueesta riippumatta.

Yhteenvetoa 3/3

■ Mahdollisuuksista ohjata työnhakija-asiakkaita ruotsinkielisen kotoutumisen polulle tarvitaan lisää tietoa ja hyviä käytäntöjä. Tämä mahdollistuu vuoden 2025 aikana käynnistyneiden uusien kehittämishankkeiden myötä.

- Seitsemän kehittämishanketta on aloittanut toimintansa kaksikielisissä kunnissa valtion erityisavustuksen turvin.
- Avustuksen tavoitteena on tukea kuntia ruotsinkielisten kotoutumis- ja työllistymispalvelujen sekä palvelupolkujen kehittämisessä.
- Lisäksi pyritään vahvistamaan ruotsinkielisten kotoutumispalvelujen kokonaisuuden koordinoitua ja edistämään pysyviä yhteistyörakenteita eri toimijoiden välillä.
- **Raaseporissa, Kristiinankaupungissa ja Turussa** pilotoidaan erilaisia kaksikielisiä kieli- ja kotoutumiskoulutuksia. Turussa kehittämistyöhön sisältyy myös ruotsinkielisen kotoutumisen palvelupolun jäsentely.
- **Helsingissä** painopiste on työnantajayhteistyössä: siellä kartoitetaan työnantajien asenteita ja tarpeita liittyen ruotsiksi kotoutuneiden henkilöiden työllistymiseen. Tavoitteena on myös luoda pysyviä rakenteita yhteistyölle pääkaupunkiseudun työllisyyspalveluiden, oppilaitosten ja järjestöjen välillä ruotsinkielisen kotoutumisen edistämiseksi.
- **Porvoossa, Kauniaisissa ja Vöyrillä** kehittämistyö keskittyy ruotsinkielisen kotoutumisen palvelupolun jäsentämiseen. Tämä tapahtuu vahvistamalla palvelutarjontaa, selkeyttämällä palvelupolkuja ja tiivistämällä verkostoyhteistyötä.

■ Kehittämistoimia ohjaa tavoite saada aikaan pysyviä muutoksia kunnallisiin rakenteisiin ruotsinkielisen kotoutumisen edistämiseksi. Hankkeet tekevät tiivistä yhteistyötä keskenään ja jakavat kokemuksia ja toimivia käytäntöjä, jotta vaikutukset olisivat mahdollisimman laajoja ja kestäviä myös valtakunnallisella tasolla.

KEHA- keskuksen asiakastyytyväisyyskysely

Nostoja henkilöasiakkaiden asiakastyytyväisyyskyselystä

- KEHA-keskuksen valtakunnalliseen työnhakija-asiakkaiden asiakastyytyväisyyskyselyyn on vastannut yli 12 000 kotoutuja-asiakasta.
 - Nykyinen asiakastyytyväisyyskysely käynnistyi 1.1.2025
- Kyselylomakkeella arvosanojen skaala on 1-5. 1 = negatiivisin / täysin eri mieltä, 5 = positiivisin / täysin samaa mieltä
- **Kotoutuja-asiakkaiden antama kokonaisarvosana saamastaan palvelusta on 4,04**
 - Palautteesta **75 %** on positiivista, **15 %** neutraalia ja **10 %** negatiivista
 - Jaottelu positiiviseen, neutraaliin ja negatiiviseen on tehty Lumoan tekoälyn toimesta
- **Kotoutuja-asiakkaiden vastauksia väittämiin**
 - ”Minua kohdeltiin arvostavasti” -väittämän arvosana **4,37 / 5**
 - ”Minua kohdeltiin oikeudenmukaisesti” -väittämän arvosana **4,32 / 5**

Nostoja henkilöasiakkaiden asiakastyytyväisyyskyselystä

■ Korostettu palkki on koto-asiakkaiden vastausten keskiarvo

■ Taustalle jäävä palkki kaikkien asiakkaiden vastausten keskiarvo

■ Asteikkona 1–5

Q&A – vastauksia ennakkoon ja webinaarin aikana esitettyihin kysymyksiin

Tilastoinnista ja käsitteistä 1/2

- Suomessa työpaikkojen määrää seurataan useilla eri tilastointimenetelmillä.
- KEHA-keskuksen
- Työnvälitystilasto perustuu rekisteripohjaisiin tietoihin, joiden haasteena on julkisen työnvälityksen alipeitto: kaikki avoimet työpaikat eivät tule julkaistuiksi esimerkiksi Työmarkkinatorilla, ja niin sanotut piilotyöpaikat jäävät tämän seurannan ulkopuolelle.
- Työllisyyskatsaus: Kuntien työllisyyspalveluissa oli lokakuun lopussa yhteensä 313 600 työtöntä työnhakijaa, mikä on 28 500 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 11,6 prosenttia eli 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten
- KEHA-keskus julkaissut työvoimapalveluiden järjestämiseen liittyvän kansallisen tilastokatsauksen - KEHA-keskus
- Tilastokeskuksen Työvoimatutkimus: avoimien työpaikkojen -tilaston tiedot.

Tilastoinnista ja käsitteistä 2/2

■ Kotoutumisen sanasto: 2. laitos

- **Ulkomaalaistaustainen:** henkilö, joka on itse muuttanut maahan tai jonka molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt Suomen ulkopuolella
- **Vieraskielinen:** Suomessa asuva henkilö, joka on rekisteröinyt äidinkielekseen jonkin muun kielen kuin suomen, ruotsin, pohjoissaamen, inarinsaamen tai koltansaamen
 - **Tilastokeskuksen mukaan** Suomen väestössä oli vuoden 2024 lopussa 610 148 äidinkieleltään vieraskielistä henkilöä. Vieraskielisten määrä kasvoi vuoden 2024 aikana 51 854 henkilöllä. Äidinkielenään suomea, ruotsia tai saamea puhuvien määrä väheni 19 734 henkilöllä. Vieraskielisten osuus väestöstä oli vuoden 2024 lopussa 10,8 %.
 - [Vieraskielinen väestö: kieliperusteisen tilastoinnin ongelmia ja ratkaisuvaihtoehtoja | Tutkimus- ja tilastotietoa Helsingistä](#)

Avainluvut

Maahanmuuttaneita

63 965

2024

[Muuttoliike](#)

Päivitetty: 28.5.2025

Ulkomaalaistaustaisten
osuus

11,1 %

2024

[Väestörakenne](#)

Päivitetty: 28.5.2025

Suomessa syntyneitä
ulkomaalaistaustaisia
väestössä

96 336

2024

[Väestörakenne](#)

Päivitetty: 4.4.2025

Ulkomailla syntyneitä
ulkomaalaistaustaisia
väestössä

527 613

2024

[Väestörakenne](#)

Päivitetty: 4.4.2025

**Avainlukuja /
Tilastokeskus**

Q & A 1/8

■ Milloin julkaistaan seuraavia kotoutumisen tietotuotteita?

- **Koto-AJ-pohjainen digitaalinen seurantaraportti arvioidaan saatavan kuntien käyttöön Q2–Q3/2026**
 - Rivitasoisen datapaketin rakentaminen on tällä hetkellä suunnitteluvaiheessa, mutta valmiin P-paketin osalta (jota haetaan tulevaisuudessa KIPA:n kautta) tarkkaa aikataulua ei ole vielä määritelty. Tarkoitus on, että kunnat saavat asiakastietojärjestelmään kirjatun rivitasoisen tiedon omista asiakkaistaan
- **Kotoindikaattorikatsausta tavoitellaan julkaistavaksi Q2/2026**

■ MUUTA TIETOA Koto-AJstä

- Tietojemme mukaan 124 kuntaa on ottanut Koto-AJ:n käyttöönsä. Tämä luku perustuu kuntien meille itse ilmoittamiin tietoihin eli luku on suuntaa-antava. Osa kunnista tuottaa palvelut myös muille kunnille ja arviomme mukaan noin 150 kunnan ei-työnhakija-kotoutujat on nyt tavoitettuina tuosta syystä. Tämä on noin 80 % Suomen maahan muuttaneista. Lähtökohtaisesti kunnat ovat kertoneet luopuneensa aikaisempien järjestelmien käytöstä, mutta meillä ei ole tarkkaa tietoa tästä. Kirjoitimme mm. tästä juuri koontiutisessamme eilen: [Koto-AJ:n kehityksentäyteinen vuosi](#) (Tuutti-palvelu; vaatii käyttöoikeuden)
- Toistaiseksi ei vielä saada yhtenäisesti tietoa molempiin järjestelmiin (Koto-AJ ja A-TMT) kirjatusta asiakkaista. Järjestelmien välistä integraatiota tavoitellaan vuoden 2026 loppuun mennessä. Järjestelmää kehitetään aktiivisesti vuoden 2026 loppuun saakka, ja käyttövelvoitteen alkaessa se tarjoaa merkittävästi laajemmat toiminnallisuudet ja mahdollisuuden saada alueellista ja valtakunnallista tietoa nykyistä laajemmin.

Q & A 2/8

■ Mistä voin seurata Koto-AJ:n kehitysvaiheita?

- Tuutti-palvelussa:
 - Koto-AJ:n Tuutti-palvelun sivu: mm. uutiset, UKK, kirjautumis- ja käyttöohjeet, julkaisusuunnitelma.
 - Pidetyt Koto-AJ –infojen tallenteet ja materiaalit Tuutti-palvelussa
- Kotoutuminen.fi-sivuilla:
 - Kotoutumisen asiakastietojärjestelmä: Kehitystyö, käyttöönotto, tiedolla johtaminen, UKK
 - Seuraava KOTO-AJ-info 27.1.2026, lue lisää tästä

Q & A 3/8

■ Mistä voin seurata A-TMT:n seuraavia kehitysvaiheita?

- **Uutta:** päivitys ohjaa asiantuntijaa kirjaamaan kielivalinnan asiakkaan henkilötietoihin. Lue lisää tästä linkistä.
- A-TMT:n sivu Tuutti-palvelussa mm. uutiset, häiriötiedotteet, kirjautumis- ja käyttöohjeet, julkaisusuunnitelma.
- A-TMT:n julkaisusuunnitelma Tuutissa tästä
- A-TMT:n tiekartta Tuutissa tästä
- Pidettyjen A-TMT -infojen tallenteet ja materiaalit Tuutti-palvelussa
- Tutustu tuleviin A-TMT -infoihin ja ilmoittaudu mukaan, Tuutin Koulutukset ja tapahtumat -sivulla.

Huomaa että linkit jotka johtavat Tuutti-palveluun ovat käyttöoikeuksilla rajattuja. Lue lisätietoa KEHA-keskuksen sivuilta.

Q & A 4/8

■ Miten KEHA-keskus määrittelee kotoutumisen tavoitteen: Mitä kotoutumisella halutaan saavuttaa?

- Kotoutumisen edistämisen valtakunnalliset tavoitteet ja toimenpiteet sisältävässä [Valtion kotoutumisen edistämishjelmassa \(2024-2027\)](https://julkaisut.valtioneuvosto.fi) (julkaisut.valtioneuvosto.fi) kotoutumisen mittareina seurataan esimerkiksi työllistymistä, koulutustasoa ja kansalliskielten taitotason kehittymistä.

■ Järjestöjen rooli kotoutumisen tuessa kuluneena vuonna? Entä ensi vuonna?

- Tällä hetkellä valtakunnalliset tietojärjestelmät eivät vielä mahdollista kokonaisvaltaista seurantaan liittyen esimerkiksi siihen, paljonko asiakkaita on jo ohjautunut kotoutumissuunnitelman aikana kolmannen sektorin palvelujen toiminnan pariin. Tarkastelussa on suunnitelmatehtävien koodiston laajentamismahdollisuudet.

Q & A 5/8

■ Miten osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi (PTA) on järjestetty eri kunnissa - kokemuksia?

- Tilastotietoa ei ole vielä kattavasti saatavilla. Koto-AJ:n käyttövelvoite astuu voimaan 1/2027.

■ Mitä kielitaitotasoja eri ryhmät ovat saavuttaneet valtakunnallisesti? Entä alueellisesti? Onko dataa saatavilla?

- Tämän vuoden 2025 aikana ei vielä saada kattavasti tätä tietoa. Kotoutumiskoulutuksen päättötestaus otettiin valtakunnallisesti käyttöön keväällä 2025 (koulutukset, jotka aloitettu tänä vuonna). Olemme tietoisia siitä, että seuranta kansalliskielten taidon kehittymisestä ei ole vielä täydellinen. Se on myös kompleksinen kokonaisuus. Seuraamme myös, edistyykö hallitusohjelman mukainen kirjaus kotoutumistuesta, jolla olisi omat vaikutuksensa seurantaan ja kehittämistyöhön.
- **Tiedoksi:** Väitöstutkimus avaa kotoutumiskoulutuksen haasteita ja mahdollisuuksia Euroopassa | Turun yliopisto
- **Tulossa myös:** Tanja Seppälän kotoutumiskoulutusta käsittelevä soveltavan kielitieteen väitös otsikolla "Kielioppiminen ei koskaan riitä." Kotoutumiskoulutus suomen kielen oppimisympäristönä ja kielitaidon kehittämisen mahdollisuudet vuosi sen jälkeen" (19.12.2025)

■ Kotoutumiseen liittyvät koulutukset ja tapahtumat

- KEHA-keskuksen järjestämät koulutukset Tuutissa [Koulutukset ja tapahtumat](#) –sivulla, hyödynnä esim. aihealuetta Palvelut kotoutujalle.
- Useiden eri tahojen koulutukset kotoutuminen.fi [Tapahtumat ja koulutukset](#).

Q & A 6/8

■ Ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden PowerBI-raportti

- Raportilta näkyy tällä hetkellä valtakunnallinen tilanne eli koko Suomi ja ELY-alueet. Lisäksi yhdessä näkymässä näkyvät myös työllisyysalueet. Jatkossa tarkoitus on muuttaa raporttia siten, että tarkastelutasoina olisivat sekä työllisyysalueet, maakunnat että koko Suomen taso.
- Ensimmäinen raportti tulee sisältämään tietoa asiakasmääristä, palvelutarpeen arvioinneista ja kotoutumissuunnitelmista.
- Tarkempi kuvaus tulee löytymään Tuutista Koto-AJ:n tiedolla johtamisen sivulta. (kuvaus on juuri työn alla ja ilmestyy sinne joulukuun aikana)

Q & A 7/8

■ **Asiakkaan kotoutumisen kielen valintapäätös:** Kun ATMT haluaa , että asiakkaan kotoutumiskielestä sovitaan asiakkaan kanssa, miten toimitaan, jos asiakas haluaa suomenkielisellä alueella kotoutua ruotsiksi? Onko kunnat velvollisia hankkimaan kotoutumiskoulutusta suomenkieliseen kuntaan ruotsiksi? Vai jääkö asiakas ilman kotoutumiskoulutusta, jos ei muuta paikkakunnalle, jossa ruotsikielistä kotokoulutusta on tarjolla?

- Kun keskustellaan kotoutumisen kielivalinnasta, on hyvä tuoda alueelliset realiteetit rehellisesti esille. Asiakkaalle kannattaa avata, mitä palveluita alueella on tarjolla, ja keskustella asiakkaan jatkosuunnitelmista sekä tarjolla olevista mahdollisuuksista jatkokoulutusta ja työllistystä. Lopullisen kielivalinnan tekee kuitenkin asiakas itse, omien tavoitteidensa ja tilanteensa pohjalta.
- Meillä on parhaillaan työn alla uudet tukimateriaalit, joita voi hyödyntää kun asiakkaan kanssa keskustelee kotoutumisen kielivalinnasta ja sen mahdollisista vaikutuksista tulevaisuutta ajatellen. Materiaalit valmistuneet alkuvuodesta.
- Helmikuussa on myös tulossa webinaari ruotsiksi kotoutuvien työllistymispoluista – olette lämpimästi tervetulleita mukaan siihen!

<https://kotoutuminen.fi/tapahtumat/2026-02-13/kotoutumisesta-sarja-ruotsinkieliset-tyollistymispolu...>

Q & A 8/8

■ KEHA-keskuksen asiakastyytyväisyyskysely työnhakija-asiakkaille

- Tällä hetkellä kielivaihtoehtoja on kolme. Suomi, ruotsi ja englanti. Tämä kielivalikoima rajaa erityisesti koto-asiakkaiden kohdalla suurimman osan kyselyn ulkopuolelle eikä vastaukset siten ole millään tasolla yleistettävissä. Tavoitteena on lisätä kielivaihtoehtoja tulevaisuudessa.
- Meiltä löytyy TEPA Asiakastyytyväisyyden seuranta -niminen PowerBI-sovellus, jossa on mahdollista tarkastella tietoja koko maan tasolla, työllisyysalueittain ja jopa kuntatasolla
- **Lisätietoa:** [Asiakastyytyväisyyden seuranta](#) (Tuutti), [TEPA Asiakastyytyväisyyden seuranta – Power BI](#) (Mylly).

*Huomaa että linkit jotka johtavat Tuutti-palveluun ovat käyttöoikeuksilla rajattuja.
Lue [lisätietoa KEHA-keskuksen sivuilta](#).*

Kiitos!

[Palaute-linkki tästä](#)

